

LATVIJAS
REPUBLIKAS
FINANŠU
MINISTRIJA

Valsts un pašvaldību kapitālsabiedrību valdes locekļu motivācijas sistēma

Inga Ošiņa

Sabiedriskajā sektorā nodarbināto
atlīdzības politikas nodaļas vadītāja

Normatīvais regulējums

Valsts un pašvaldību kapitālsabiedrību valdes locekļu atlīdzību regulē:

- likums „Par valsts un pašvaldību kapitāla daļām un kapitālsabiedrībām”;
- Ministru kabineta 2010.gada 30.marta noteikumi Nr.311 „Noteikumi par valsts vai pašvaldību kapitālsabiedrību valdes locekļu skaitu, padomes un valdes locekļa, pašvaldības kapitāla daļu turētāja pārstāvja un atbildīgā darbinieka atlīdzību”.

Valdes locekļa mēnešalga

- Likums nosaka ierobežojumu mēnešalgas maksimālajam apmēram - valstī strādājošo iepriekšējā gada mēneša vidējās darba samaksas apmērs, kam piemērots koeficients 6.
- MK noteikumi nosaka koeficientu apmēru atbilstoši kapitālsabiedrības lielumam:
 - Īpaši lielai – koeficients līdz 6 (2670 Ls) -11 valsts kapitālsabiedrības,
 - Lielai – līdz 5,54 (2465 Ls) - 7 valsts kapitālsabiedrības;
 - Vidējai – līdz 4,33 (1927 Ls) - 19 valsts kapitālsabiedrības;
 - Mazai – līdz 2,65 (1179 Ls) – 32 valsts kapitālsabiedrības.

Valdes locekļu atlīdzība 2009.gadā tika samazināta līdz pat 52% un kopš tā laika nav pārskatīta.

Šobrīd pastāvošās motivēšanas iespējas

2012.gadā valdes loceklis var saņemt prēmiju, ja kapitālsabiedrībai nav nodokļu parādu un ir bijusi peļņa vai peļņa nav bijusi, bet zaudējumi plānoti, lai īstenotu kapitālsabiedrības attīstības (investīciju) programmu, un tie nav radušies valdes prettiesiskas darbības vai bezdarbības dēļ.

Prēmiju izmaksā reizi gadā pēc gada pārskata apstiprināšanas, un tā nedrīkst pārsniegt vienas mēnešalgas apmēru.

2010., 2011.gadā valdes locekļus varēja motivēt tikai tās kapitālsabiedrības, kas bija iekļautas īpašā kapitālsabiedrību sarakstā.

Problēmas

- valdes locekļu atlīdzība ekonomiskās krīzes apstākļos ir kļuvusi nekonkurētspējīga un nemotivējoša;
- pastāv risks zaudēt valdes locekļus ar augstu kompetences līmeni, atbilstošu darba pieredzi un speciālām zināšanām un izglītību.

2012.gada 6.janvārī tika rīkota starpministriju sanāksme, kurā ministrijas vienojās par turpmāko risinājumu.

Piedāvājums mēnešalgas noteikšanai

1) Saglabāt mēnešalgas sasaisti ar vidējo darba samaksas apmēru valstī, piemērojot koeficientus, izņēmums - „Latvijas Hipotēku un zemes banka”, kur noteikt sasaisti ar vidējo darba samaksu finanšu sektorā.

2) Gradēt koeficientus mēnešalgas noteikšanai, ņemot vērā:

- kapitālsabiedrības iedalījumu pēc lieluma,
- kapitālsabiedrība ir vai nav iekļauta īpašā sarakstā.

Kapitālsabiedrību saraksts

MK nosaka sarakstu, kurā iekļauj kapitālsabiedrības:

- kurām ir būtiska ietekme uz valsts tautsaimniecību
- un kuras atbilst īpašiem MK noteiktiem kvalifikācijas kritērijiem, kurus nosaka ņemot vērā sabiedrības finanšu rādītājus, finansējuma avotus, tautsaimniecības nozari, kurā darbojas attiecīgā sabiedrība, kā arī šīs sabiedrības saimnieciskās darbības ietekmi uz valsts ekonomiku.

Kvalifikācijas kritēriji

- nav kavētu nodokļu maksājumu;
- iepriekšējā gadā ir bijusi peļņa, kas pārsniedz 500 000 latu, vai peļņas nav bijis, bet zaudējumi plānoti, lai īstenotu kapitālsabiedrības attīstības (investīciju) programmu, un tie nav radušies valdes prettiesiskas darbības vai bezdarbības dēļ;
- konkurē starptautiskajā vai vietējā tirgū;
- nesaņem dotāciju no valsts vai pašvaldību budžeta pamatfunkciju veikšanai;
- darbojas transporta, enerģētikas, sakaru, mežsaimniecības vai ūdens apgādes nozarē.

Koeficienti mēnešalgas noteikšanai

Tiek pārskatīti valdes locekļu mēnešalgas noteikšanai piemērojamie koeficienti, nosakot:

- MK sarakstā iekļautajām kapitālsabiedrībām:
 - īpaši lielajām – līdz 10 (4450 Ls);
 - lielajām – līdz 8,5 (3783 Ls).
- Sarakstā neiekļautajām kapitālsabiedrībām:
 - īpaši lielajām - līdz 8 (3560 Ls);
 - lielajām - līdz 7 (3115 Ls);
 - vidējām - līdz 5 (2225 Ls);
 - mazajām - līdz 4 (1780 Ls).

Piedāvājums motivēšanai

Kritēriji motivēšanai:

- nav nodokļu parādu un ir sasniegti plānotie rezultātīvie rādītāji, kurus nosaka kapitāla daļu turētājs;
- ir bijusi peļņa, vai arī peļņa nav bijusi, bet zaudējumi:
 - ir plānoti, lai īstenotu kapitālsabiedrības attīstības (investīciju) programmu vai kapitālsabiedrības pārveides procesu, un tie nav radušies valdes prettiesiskas darbības vai bezdarbības dēļ;
 - nav plānoti, bet ir radušies ar kapitālsabiedrības pārvaldes procesu nesaistītu iemeslu rezultātā, kā arī tie nav radušies valdes prettiesiskas darbības vai bezdarbības dēļ.

Prēmēt var pēc gada pārskata apstiprināšanas periodā līdz nākamā gada pārskata apstiprināšanai - nepārsniedzot 2 mēnešalgu apmēru, ko var izmaksāt vairākos maksājumos.

Nepieciešamās izmaiņas likumdošanā

- Grozījumi likumā „Par valsts un pašvaldību kapitāla daļām un kapitālsabiedrībām”;
- Grozījumi Ministru kabineta 2010.gada 30.marta noteikumos Nr.311 „Noteikumi par valsts vai pašvaldību kapitālsabiedrību valdes locekļu skaitu, padomes un valdes locekļa, pašvaldības kapitāla daļu turētāja pārstāvja un atbildīgā darbinieka atlīdzību”;
- Jauni MK noteikumi par kapitālsabiedrību sarakstu.

Paldies par uzmanību!